

Роль мелатоніну, ІЛ-6 та ІЛ-10 в імунопатогенезі й клінічному перебігу туберкульозу

Я.І. Тодеріка, Л.Д. Тодоріко

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Конфлікт інтересів: відсутній

ОБҐРУНТУВАННЯ. Сьогодні диктує нову актуальність туберкульозу, яка полягає в прирості кількості хворих з резистентними формами хвороби та зниженні прихильності до лікування через довготривалість і токсичність антимікобактеріальної терапії. Схеми лікування мають бути скореговані так, щоби включати додаткові немікробні агенти, які можуть моделювати активність імунної системи в боротьбі з мікобактеріями та синергійно посилювати активність власне протитуберкульозних препаратів.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Рівні мелатоніну та цитокінів (зокрема, інтерлейкіну-6 і -10) у плазмі крові визначали впродовж перших 2 тижнів антимікобактеріального лікування. У дослідження залучено 30 пацієнтів з новими випадками туберкульозу легень зі збереженою чутливістю та 30 пацієнтів із множинною лікарською стійкістю.

DOI: 10.32902/2663-0338-8-2025-3-24-28

Ліцензовано (C) Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY)
Licensed (C) by Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY)

24 3–2025

INFUSION & CHEMOTHERAPY

ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ. Встановлено, що рівні мелатоніну в плазмі крові в досліджуваних групах були значно нижчими порівняно з групою контролю. Середнє значення мелатоніну становило $33,2 \pm 1,2$ пг/мл у групі 1 та $29,4 \pm 2,3$ пг/мл у групі 2, у контрольній групі – $46,2 \pm 0,8$ пг/мл ($p=0,035$).

Доведено, що вміст інтерлейкіну-6 у досліджуваних групах пацієнтів вірогідно перевищував показник практично здорових осіб: у групі 1 рівень інтерлейкіну-6 був вищим в 11,04 раза, в групі 2 – у 13,9 раза ($p<0,001$). Концентрація інтерлейкіну-10 у плазмі крові хворих на туберкульоз достовірно підвищується: в групі 1 рівень інтерлейкіну-10 був вищим у 2,2 раза, в групі 2 – в 1,7 раза ($p<0,001$ відповідно).

Коефіцієнт лінійної кореляції показав, що у хворих на туберкульоз між рівнем інтерлейкіну-6 і мелатоніном майже відсутній кореляційний зв'язок ($r=0,14$), але між рівнем інтерлейкіну-10 і мелатоніном наявний позитивний тісний зв'язок ($r=0,73$).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: туберкульоз, мелатонін, інтерлейкіни, резистентний, інтоксикація.